

Megjelent reggel 6 órakor.

III. évfolyam. 48. szám.

FIUME 1906.

Csütörtök, márczius 1.

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Riva Szápáry, Adria-palota.
Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:
Égész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hóra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
kiadóhivatal mérsékelt áron számít
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petty sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A válság.

A miniszterek Bécsben.

Bécs, febr. 28. Fejérváry Géza báró miniszterelnök a mai délelőttöt a magyar minisztérium palotájában töltötte, ahol többek közt Vörös László kereskedelemügyi és Feilitzsch Artur báró földmívelésügyi miniszterrel értekezett. Ugy a miniszterelnök, mint a szakminiszterek még ma visszatérnek Budapestre.

Kereskedelmi szerződések életbeléptetése.

Budapest, febr. 28. A hivatalos lap ma esti rendkívüli kiadása közlése a minisztérium rendeletét, amely az Olaszországgal kötött kereskedelmi szerződést a pótlékokkal, valamint az állategészségügyi egyezményt, a törvényhozás utólagos jóváhagyásának reményében, életbe lépteti. Egy másik rendelet az Oroszországgal kötött kereskedelmi szerződést lépteti életbe.

Felkészítési pör Polonyi ellen.

Budapest, febr. 28. Polonyi Géza, volt országgyűlési képviselő ellen az ügyészség felkészítési pörrel indított, a Sas-körben mult szombaton tartott beszéde miatt. A rendőrség ma délután négy órára idézte be Polonyit kihallgatásra.

Budapest, febr. 28. A rendőrségre beidézték Polonyi Gézát ma délután hall-

gatta ki Tóth kerületi kapitány a Sas-körben tartott beszédére vonatkozólag. Polonyi mindenekelőtt kijelentette, hogy a képviselőház feloszlását törvénytelennek tartván, még mindig képviselőnek tekinti magát és ezért a beidézés miatt mentelmi jogának megsértéseért a képviselőház elnökének jelentést fog tenni. A dolog érdemére vonatkozólag azt mondta, hogy a lapokban megjelent beszéd nem volt előre elkészítve és annak stenografálásával senkit sem bízott meg. Hogyan került a lapokba a beszéd, azt nem tudja. Az inkriminált kifejezéseket tényleg mondta, de azt hangsúlyozza, hogy azok nem a király személye, hanem a gonosz tanácsadók ellen irányultak, mert a gonosz tanácsadók alkotmányellenes cselekedetre bírják az uralkodót. Polonyi vallomásáról jegyzőkönyvet vettek föl. A vizsgálat folyik.

Fölmentett főispán.

Budapest, febr. 28. A király Szentkereszthy Pál bárót, Csik vármegye főispánját, állásától saját kérelmére fölmentette. A fölmentést a hivatalos lap legközelebbi száma fogja közzétenni.

Debreczen királyi biztost kapott.

Debreczen, febr. 28. Naszády Ignác táblai bírót kinevezték Debreczen város és Hajdu vármegye királyi biztosává. Naszády holnap foglalja el állását. A királyi biztos személyes biztonságára minden intézkedést megtettek és első teendője lesz, hogy felszólítsa a városi tanácsot az önkéntesen befizetett adók beszedésére.

Apponyi és Kossuth nyílt levele.

Budapest, febr. 28. Apponyi Albert gróf, aki tegnap este érkezett vissza Bécsből, ahová anyósa elhunyt alkalmából utazott, ma délelőtt meglátogatta Kossuth Ferenczet és hosszasan értekezett vele. Beszélgetésük valószínűleg választóikhoz legközelebb kibocsátandó nyílt levelük körül forgott.

A királyi biztos a főváros közönségéhez.

Budapest, febr. 28. Rudnay Béla, a főváros királyi biztosa, ma hirdetményt tett közzé, amelyben értesíti a főváros közönségét királyi biztossá történt kinevezetéséről; felhívja a polgárságot, hogy a közigazgatás ellen fölmerülő panaszokkal hozzájáruljanak és tudatja, hogy hivatalos helyiségében minden hétköznap délelőtt 10-től 12 óráig fogad.

A főváros közgyűlése.

Budapest, febr. 28. A főváros mai közgyűlése Andreánszky Jenő dr. indítványát, hogy mindaddig, míg Rudnay Béla királyi biztos kormányoz, közgyűlést ne tartsanak, az összes szavazatokkal kettő ellenében elvetette.

Betiltott gyűlések.

Szatmár, febr. 28. Tankóczy Gyula főkapitány a szatmármegyei függetlenségi pártnak márczius 7-ére összehívott gyűlést, valamint a Kelemen Samu volt országgyűlési képviselő beszámoló beszédének megtartására márczius 4-ére összehívott népgyűlést közrendészeti érdekekből betiltotta.

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

Levelek és naplók.

Irta: Mark Twain.

Azt hiszem, hogy nincs is talán kellemetlenebb dolog a levélírásnál, — kivált ha magánlevélről van szó. Egyébiránt az üzleti levelek se sokkal kellemesebbek. Ha levelet kapok, majd minden örömem odalesz arra a gondolatra, hogy válaszolnom kell. Sőt annyira félek attól a gyötördéstől, hogy válaszok száradjanak a lelkemen, hogy sokszor kedvem támad egész postámat a tűzbe dobni, nem pedig felbontani.

Tíz esztendeig meg voltam kímélve ilyen aggodalmaktól, mivel akkoriban örökké kószáltam, városról városra, tartományról tartományra, országról-országra. Ha nekem úgy tetszett, akár egy levélre sem adtam választ; a levélírók ugyanis azt gondolhatták, hogy megváltoztattam a tartózkodásom helyét s a leveleiket nem kaptam meg.

Most — sajnos — nem élhetek immár a család e formájával. Megérkeztem, kikötöttem — és most homlokegyenest nekem repülnek a halálos lövegek, a mindenfajta levelek.

E sok levél a legkülönfélébb tárgyakkal

foglalkozik. Leginkább reggelinél olvastam őket s nagyon sokszor az egész napomat elrontják. Új csatornába vezetik a gondolataim folyását, előre kifőzött munkatervem pedig feldől és összekavarodik.

Reggeli után rendszerint nekirugaszkodom és megpróbálom, hogy szorgalmasan írjak egy órácskáig, ámde csak nagynahezen haladok, mert gondolkozásomat egyre biztatgatják a levelek. Sehogyse megy a dolog. Végre is abbahagyom és másnapra halasztom a további munkálkodást.

Azt hiszik, ugy-e, hogy most sebbel-lobbal nekilátok felelgetni a levelekre, hogy lerázzam őket a nyakamról? Persze, azok a mintafiúk, akikről olvashatjuk, hogy meztőláb jöttek New-Yorkba és idő folytán felküzdöttek magukat szemtelen milliomosokká, nem késlekedtek volna ezzel egy percig sem, — csak hogy nem aféle vagyok ám én.

Eszemágában sincs, hogy amaz emberek szokásait majmoljam, mert én ugyan soha milliomos nem leszek. Ha ilyesmi járt volna eszemben, nem követtem volna el mindjárt eleve azt a végzetes tévedést, hogy New-Yorkba vonultamkor cipő volt a lábamon s a zsebemben több volt mint negyven cent. Ilyen visszás pályakezdés után hogy vetemedhetem volna még arra, hogy próbáljak meggazda-

godni? Szent, hogy a legnagyobb gyanakvással fogadtak volna és menten kiküldötték volna csalónak.

Lemondtam tehát arról, hogy e gazdagok nyomdokaiba lépjek s kereskedői pontossággal és gyorsasággal válaszoljak a leveleimre. Nekifekszem a tulajdon munkámnak s a ma felgyülemlt levelek hozzájárulnak azokhoz amelyek tegnap, tegnapelőtt, meg azelőtt érkeztek.

Csak amikor annyira magasodott már a hegy, hogy megijedek tőle, akkor tujok riadót és ostromlom teljes öt-hat óra hosszat.

És hány levélre felelek ez idő alatt? Soha kilencznel többre, de sokszor csak ötre, hatra. Valami nagy üzlet levelezője legalább száz válaszzal elkészülne ilyen órasorozat leteltével. Am olyan embertől, aki esztendőök óta ír a sajtónak, korántse lehet a tollnak ekkora ügyességét várni.

Régi szokása szerint egyik fonalat a másikhoz illeszti; türelmesen törí a fejét perczszámra, hogy jelentéktelen firkára illő feleletet csavarintson, így aztán észrevétlenül oszon el a drága idő.

Az utóbbi években szinte második természetemmé vált, hogy gondosan, érett megfontolással fogalmazzak minden írásművet, a magánleveleket se véve ki. Ennélfogva gyűlö-

Szabolcs vármegye tisztikara lemondott.

Nyiregyháza, febr. 28. Szabolcs vármegye egész tisztikara lemondott állásáról. Ugy a központi, mint a járási tisztviselők ma adták be lemondásukat. Lemondó kérvényüket a vármegye törvényhatósági bizottsága legközelebbi közgyűlésén fogja tárgyalni. Feilitzsch Bertold báró főispán már öt hónappal ezelőtt beadta lemondását, de még mindezeig nem kapta meg fölmentését.

Elmozdított megyei tisztviselők.

Makó, febr. 28. Cseresnyés főispán ma elmozdította állásukból Tahis Géza tiszteletbeli főszolgabíró és Tarnay Ákos árvaszéki ülnököt, akik rendelkezéseinek nem tettek eleget.

Egy főispán kilakoltatása.

Miskolc, febr. 28. Brezovay András főispán ellen a megyei főügyész a járásbírósnál kilakoltatási keresetet indított. Az ügyet Losonczy István kir. járásbírónak kellett volna tárgyalnia, minthogy azonban Losonczy, mint megyebizottsági tag, a közgyűlésen a kilakoltatás mellett szavazott és így érdekelt fél, az ügyet Tirnauer Márk aljárásbírónak osztották ki. A tárgyalás iránt, amely márczius 6-án délelőtt 9 órakor lesz, oly óriási érdeklődés mutatkozik, hogy a bíró kénytelen volt jegyeket kibocsátani a tárgyalásra. A mai nap folyamán Brezovay főispán fölkereste Tirnauer aljárásbíró hivatáiban és ügye iránt érdeklődött, mert — mint mondá — nem tudja, vajjon berendezkedjék-e a megyeházán, vagy pedig másutt nézzen lakást. A bíró azonban az ügyre vonatkozólag minden felvilágosítást megtagadott.

löm a levélírást s ez iránt hasonló irtózást tapasztaltam valamennyi ismerősömnél, aki újságnak, tolyóiratnak dolgozik.

E megjegyzéseim szolgáljanak felvilágosításul es melegségemül mindazok előtt, akik irtak nekem mindenféleképp, de választ nem kaptak rá.

Egyszer is, máskor is megpróbálkoztam jóhiszeműen a válaszszal, de az egyik héten érkezett levelek többsége megmásíthatatlanul átmaradt a másik hétre.

A vége az lett mindenkor, hogy a tornyosuló levelek előbb szemrehányó ábrázatot öltöttek, azután dühös pillantásokat szórtak rám, mintha le akarnának szidni, utoljára pedig oly sértően pimasz pofát vágtak, hogy elfogyott a türelmem. Ilyenkor kitértam a kályha ajtaját s elrettentő példát statuáltam rajtuk.

És nini! — a kötelességhanyagolás szorongató érzése tüstént elmúlt, lelkem elveszett nyugalma visszatért!

Sajátságos némely embernek az a buzgó-sága, hogy hiven leírja ügyét-baját egy könyvbe; olyan lelkesedéssel fekszik ebbe a munkába, mintha naplót írni a legszentebb kötelesség s a legnagyobb kéj volna. Sokan azonban már három hét mulva úgy érzik, hogy roppant kitértés, odaadás és törhetetlen elszántság szükséges az olyan hatalmas vállalkozáshoz, amilyen a naplóírás, mert különben ostofos vereséget szenved az ember.

KÜLÖNFÉLE.

Karnevál buosuja.

Gyorsan pergett le az idén Karnevál herceg vig uralmának ideje. Minél jobban közeledett a farsang vége, annál inkább igyekezett kihasználni a fiemei közönség is a mulatozásokra kínálkozó alkalmat s ez tette a farsang utolsó napját is, a tegnapi napot oly élénk és kedélyessé. A tegnapi szórakoztató mulatságok, kocsikorzó, konfetti-esata, esti utcai bál és az utolsó álarczosbál siker dolgában minden várakozást felülmúltak.

Délután három órakor a 79. Jellacsics-ered zenekara hangversenyezett az Adamich-téren s ezzel egyidejűleg megindult a gyönyörűen díszített kocsik sora. A kocsikorzón 44 virágokkal fölékesített kocsit vett részt. Feltűnően szép volt a tengerészeti akadémiái tanulók gözbarkaja, a Tizenötök klubjának nagy kocsija, a Club Falco óriási saskeselyűje, a városi tornyot ábrázoló kocsit egy szán és számos szépen feldíszített hintó. A kocsikorzó kezdetével megindult a konfetti-esata is. A sokaság sorfalat állott a felvonuló kocsik két oldalán, fölfegyverkezve kilószámra vásárolt konfettivel és koriandollal, amely csakugy pattogott a hölgyek és férfiak arcán. Nem nézte a célpontot senki, csak szórták a konfettit a szebbnél-szebben díszített kocsikban ülő bájos hölgyek arcába, akik alig győzték a dobálást viszonzni. A podeszta és felesége is részt vett a kocsikorzón, gyönyörűen díszített hintóval s ugyancsak szórt a konfettit a sokaságra. A járdán felállított tribünről gyönyörű látványt nyújtott a felvonuló kocsisor, virágos díszítményeivel és bájos jelmezű résztvevőivel. A tribün egy másik részéből a vígalmi bizottság tagjai esatároztak virágokkal és konfettivel a többször elhaladó kocsisor szép hölgyeivel. A konfettizés a házak ablakából, erkélyeiről egész az esti órákig folyt s mikor besötétedett, a korzón bokaig ért már az elszórt konfetti és koriandoli. Estefelé permetezni kezdett az eső, mire a sokaság oszladozni kezdett s a kocsik elvonultak.

Az eső azonban csakhamar elállott és esti 7 órakor nagy tömeg tánczolt az Adamich-te-

Amikor a „Quaker-City” földéltetén először utaztam Európába, volt a hajónkon egy Jack nevezetű fiatal ember. Ez a jeles ur naplót írt s reggelenkint henczegett a haladásával. Azt mondja egyszer.

— Pokolian haladok! Az éjjel tíz ódalt irtam és — tetszik tudni — tegnap éjjel megirtam kilenczet, azelőtt meg tizenkettőt. Valóságos gyerekjáték!

— Aztán mi mindent tud följegyezni, Jack?

— Óh, mindent! A hosszúsági, szélességi fokot, az ebéd idejét, hogy hány mérföldet haladtunk az utolsó huszonnégy órában, minden dominó-pártit, amit megnyertem, a cset-halakat, ezápakat, vasárnap a prédikáció szövegét (erre — tetszik tudni — soát adnak odahaza), meg a hajókat, amiket üdvözöltünk és milyen a vitorláink, pedig semmilyen sincs, mert a szél mindig előttünk jár, — szeretném tudni, hogy mi ennek az oka — és hogy mi mindent hazudott össze Monet. Szóval mindent! Megvan minden, fehéren feketével. Apám kívánja, hogy naplót írjak. Apa nem adná ezer dollárért, ha elkészülnék vele!

— Ugy, ugy, Jack, — többet is érhet még az, csak elkészüljön vele.

— Gondolja? Vagy azt hiszi talán, hogy nem jutok a végére?

— Dehogy. Legalább ezer dollárt meg fog érni, ha betejezi. Talán még többet is.

— No, már magam is azt kezdem hinni. Nem vagyok ám ügyetlen a naplóírásban!

ren rögtönzött bálon, melyhez a világítást görög-tűz szolgáltatatta.

Este kilencz órakor álarczosbál volt a városi színházban, melyen a négyest több mint 150 pár tánczolta s hajnalkor, midőn a zene utolsó akkordjai is elhangzottak, a bájos jelmezű hölgyek csaknem sirva könyörögtek: «Ancora un valzer!» A karmester persze megkönyörült s a résztvevők ellejtették az utolsó valczert is.

— **József főherceg hajótörése.** A «Hohenzollern» hajó, melyen József főherceg és Augustia főhercegné Alexandriába indult, szerencsétlenül járt a Közép-tenger közepén. Egy «Siam» nevű gőzös észrevette a «Hohenzollern»-t és veszélyes kalandok után Sudabay-Chétára vontatta. Az utasok jól vannak és márczius negyediken a «Schleswig» hajóval tovább indulnak.

— **Kombinált hadgyakorlat az Adria mentén.** A «Piccolo» pólai értesülése szerint ebben az évben az adriai part mentén kombinált tengeri és szárazföldi gyakorlatokat fognak tartani, amelyeknek befejezésénél mint a múlt esztendőben a király is jelen lesz. — Mint Bécsből jelentik, jól értesült körökben eddig nem tudnak semmi határozottat a kombinált gyakorlatokról, még kevesebbet a királynak Pólába utazásáról. Mindamelllett nem tartják lehetetlennek, hogy augusztusban, mint 1902-ben, nagyobb partraszállítási gyakorlatok lesznek. Szeptember elején lesznek a zárógyakorlatok és tengerészeti körökben azt várják, hogy a király is végig fogja nézni ezeket a gyakorlatokat. Végleges döntés azonban erre vonatkozólag még nem történt.

— **Hajnal miniszteri tanácsos ünneplése.** Tegnap este a «Leon d'oro» külön-teremben összegyűltek a tengerészeti hatóság és a révhivatal tisztviselői, valamint a tengerészeti akadémia tanári kara teljes hogya nemrég nyugalomba vonult Hajnal Antal miniszteri tanácsostól elbucszanak. A társasvacsorán *Mentsik* Ferencz dr., a tengerészeti

Később egy este Párisban, amikor elcsigázódtunk a látnivalók megnézésében, így szólottam hozzá:

— No Jack, én most elmegyek egy kicsit dözölni a kávéházba, hogy önnek legyen alkalma tovább írni a naplóját, kedves öregem.

Sugárzó arca elfelhősödött. Azt mondja:

— No, azzal se törődjék ön többet. Érzem, hogy nem folytatom ezt a naplót. Borzalmasan unalmas. Tetszik-e tudni, hogy még négyezer oldallal tartozom? Franciaországból még nem irtam semmit, de semmit. Először azt gondoltam, hogy Franciaországot kihagyom és úgy kezdem újra. De ez nem igen járja, ugy-e? Még azt mondaná az öreg: Hohó, mi ez, — Franciaországból nem láttál semmit? Aztán eszembe jutott, hogy kiírom, Franciaországot a Bédeckerből, csakhogy az meg hárcmszáz oldalnál is több. Nincs is annak a naplózásnak semmi haszna, ugyebár? Csupa kinlódás, csupa unalom, ugyebár?

— Hát bizony, tökéletlen naplónak semmi haszna, de jól irt napló megér ezer dollárt, — ha elkészült.

— Ezer dollárt, — no igen, meghiszem azt. Hanem én ugyan egy millióért se bírnék a végére járni!

Tapasztalata egybevágott utitársaságunk többségének a véleményével. Ha fiatal emberre irtalmatlan és keserves büntetést akarnak róni, kötelezzék arra, hogy naplót írjon egy esztendőig.

„A Tengerpart”

a fiemei állami és magántisztviselőket azon kedvezményben részesíti, hogy a lapot évi 14 korona 40 fillérért, tehát havi előfizetéssel 1 korona 20 fillérért kapják házhoz hordva.

hatóság elnöke mondott felköszöntőt Hajnal miniszteri tanácsosra, méltatva érdemeit. Az ünnepelt megható szavakban köszönte meg a megtisztelő ünneplést. A társaság emelkedett hangulatban a késő órákig maradt együtt.

— **A haditengerészet köréből.** A király elrendelte, hogy szállasi *Rémy-Berzencovich* László I. osztályu sorhajóhadnagy, Ferencz Ferdinánd kir. herczeg parancsörtszije e szolgálati állomásától felmentessék és a haditengerészet tényleges állományába osztassék be; helyét a király parancsából *Hartig* Tivadar gróf I. osztályu sorhajóhadnagy foglalja el. Rémy-Berzencovich sorhajóhadnagynak távozása alkalmából tudtuladtik a király elismerését.

— **Kinevezés.** A hivatalos lap jelentése szerint a vallás- és közoktatásügyi miniszter *Crespi* Erzsébet fiumei (plasse-mlakai) állami népiskolai állandó helyettes tanítónőt ugyanoda és *Dalmatello* Mária fiumei kórház-utcai állami elemi fiúiskolai állandó helyettes tanítónőt ugyanoda rendes tanítónővé nevezte ki.

— **A Hangversenyegyesület es-télye.** A nemrég alakult Hangversenyegyesület ismét művészi hangversenyyel lép meg Fiume zenekedvelő közönségét. Márczius 2-án, pénteken este 8 órakor a Deák-szálló nagytermében Serato Arrigo hegedűművész és Malatesta Márta zongoraművész nő közreműködésével hangversenyt rendez, melynek műsora a következő: 1. »Sonata« in do min. zongorára és hegedűre op. 30. — Beethoven-től. All. con. brio — adagio cantabile — scherzo — finale. 2. »Concerto« in re min. hegedűre — Wieniawskitól. — All. moder. — románcz — finale alla zingara. — 3. »Preludium« in do dieses min. — Rakmaninofftól és »Scherzo« in si bem. minore — Chopintól. Zongorajáték. 4. »Berceuse« — Järnefeldtől és »Perpetuum mobile« — Riestől. Hegedűjáték. 5. »Aria« a 4-ik huron — Bachtól és »Czigánybölcsék« — Sarasatétól. Hegedűjáték.

— **Hajók forgalma.** Tegnap és ma kikötőnkbe érkeztek: a »Gundulich« osztrák gőzös Methilből és a »Beatrice« osztrák gőzös Triesztből. Tegnap és ma elindultak: a »Soukia« görög gőzös petroleummal Dedeagacba; a »Tebe« osztrák Lloyd-gőzös Batumba és az »Alexandria« angol gőzös Liverpoolba.

— **A volosca-lovranoi járatok.** A Magyar-horvát hajóstársaság közhírré teszi, hogy tekintettel az időjárás változatoságára, a volosca-lovranoi rendes mellékjáratok újból életbeléptetését elhalasztotta. A járatok megindításának napját annak idején közhírré fogják tenni.

— **Szerencsétlenség a tengeren.** Castelnovoból jelentik, hogy e hó 24-én a szél egy bárkát melyen két vagy három személy tartózkodott, a Punta D'Ostrón keresztül kihajtott a nyílt tengerre. Attól tartanak, hogy a bárka fölfordult és a rajta levők életüket veszítették.

— **Előadás az Urániában pro Calabria.** A calabriai földrengés áldozatainak fölszámolására márczius 2-án, pénteken este fél 8 órakor a budapesti Uránia-színházban nagyszabású művészestély lesz, melynek sikerén a társadalom és a művészvilág kiválóságából álló rendezőség buzgólkodik. A nyitány után Váradi Antal alkalmi prologusát mondja el egyik (művésznőnk). Ezt Tormay Czeccil Szirének hazája című darabja több részletének bemutatása követi, a calabriai földrengésről készített mozgóképekkel, mely alatt a zenekar tíz-tizenkét olasz darabot játszik; a magyarító szöveget Váradi Antal olvassa. A darab után nagyszabású hangverseny lesz, melyen a legjelesebb művészek működnek közre s előadják Pekár Gyula és Kern Aurél Táncz című darabjának felolvasását, melynek szövegét Csillag Teréz, a Nemzeti színház művésznője olvassa. Közben a színházakadémia növendékei régi, korhű jelmezekben előadják a

regi olasz és francia tánczok közül a paduanát, a gagliardut, a courantet, a cachuchat, a passe piedt, a tarantellát, az allemandát, a gavotte-ot és a menuettet. Jegyek mérsékeltén főlemelt helyárakon az Uránia pénztáránál válthatók.

— **Egy házasságszédelgő áldozata.** Tikaciek György bécsi illetőségű 25 éves fiatalember hosszabb ideig udvarolt Kramberger Matildnak, a Panachov-kávéház pénztárosnőjének és házasságot is ígért neki. A napokban 540 koronát csalt ki a pénztárosnőtől és elűnt Fiuméből. A rendőrség körözi a szédelgő fiatalembert.

— **Az anconai hajómunkások sztrájkja.** A fiumei és trieszti hajómunkások sztrájkja után, mint Triesztből jelentik, Anconában, a gyakori sztrájkokról nevezetes kikötőben, kiűtött a hajómunkások sztrájkja, minek következtében a forgalom nagyrésze szünetel. A Magyar-horvát hajóstársaság »Dániel Ernő« nevű gőzöse, amely csütörtökön este indult el innen tizenkét kocsi árurakományyal, szállítmányát a sztrájk következtében visszahozta Fiuméba. A rakomány nagy részét átrakták később az Anconába indult »Hungaria« gőzösré, hogy a hajó üresen ne induljon. A Magyar-horvát hajóstársaság ügynökének jelentése szerint a sztrájk a mai napon alkalmasint véget ér; megszűnéséről azonban jelentés még eddig nem érkezett.

— **Magyar bányászok szerencsétlensége Amerikában.** A Virginia állambeli Charlestownból jelentik, hogy a minap délután óriási bányarobbanás történt a Steward Colliers and Co. Parallel bányájában Oak Hill mellett. A robbanást egy üregben meggyújt bányalég okozta. A bányában harminczkilenc ember dolgozott, mikor a szerencsétlenség történt. Kilenc közülök megszabadult, de mint-hogy a robbanás következtében a levegőhajtó készülékek is elromlottak, nem volt hozzá remény, hogy a 700 lábnyi mélységben dolgozó többi munkás megmeneküljön. Elfél után hat holttestet sikerült felszínre hozni, a többiek még eddig hiányzanak. Összesen huszonnyolczan pusztultak el, akik többnyire magyarok voltak.

KÖZGAZDASÁG.

— **A német kereskedelmi tengerészet a Levantén.** A hatalmas német ipar új piacokat keres magának s e czéljában erős támogatásra talál a német kereskedelmi tengerészetben, úgy hogy mindenütt sikerrel versenyezhet más országok kereskedelmével. Most egy olyan megállapodás jött létre a brémai Norddeutscher Lloyd és a hamburgi Deutsche Levante-Linie között, amely Ausztria-Magyarország régebben szinte monopolisztikus levantei kereskedelmére újabbán erős csapást fog mérni és a Földközi-tengeren meg fogja erősíteni a német forgalmat. A két német hajóstársaság májustól kezdődően teher- és személyszállító-karóközlekedést fog berendezni Marseilleből és Genuából a Levantéra Nápolyon, Messinán, Pyraeuson keresztül Smyrnába, Mitilenebe és Konstantinápolyba s onnan tovább Odesszába vagy Battumba. E terv megvalósítása esetén a német kereskedelmi lobogó első ízben fog a Földközi-tenger keleti részében a teher- és személyszállító hajókon feltűnni és hódító útját megkezdni. Egy német hajózási vállalatnak sikerült egyidejűleg egy új tehervonalat berendezni a Dunától kiindulva Genuáig és Marseilleig, amely a román és a szerb kereskedelmi forgalom javára fog szolgálni.

— **A munkaadószervezetek kérdése** napról-napra egyre élénkebben foglalkoztatja a külföld gazdasági világát. A munkaadók szervekedésének első és főczélja a munkaadók és munkások között a zavartalan együttműködés lehetőségének, az ipari békének megteremtése. A Magyar Gyáriparok Országos Szövetsége kiindulva abból a tudatból, hogy sehol a világon nincs annyira szükség az ipari békére, mint éppen nálunk, ebből a szempontból tanulmány tárgyává tette a kérdést s összegyűjtötte az egész anyagot, mely

a külföld munkaadó szervezeteire vonatkozik. Az a nyaggyűjteményt most egy terjedelmes kötetben tette közzé, melyben rámutat azokra a jelenségekre, melyekből a munkaadók szervekedése szükségszerűen kristályozódott ki, leírja a szervezetek történetét keletkezésüktől fogva és ismerteti ezeket országonként, illetőleg területi és szakmabeli alakzataiban. A Gyáriparosok Szövetsége kétségtelenül hasznos szolgálatot tett tagjainak s a magyar iparosvilágnak, midőn e teljesnek mondható anyaggyűjteményt könyvalakban kiadta.

— **Magyar iparvállalat Olaszországban.** A Hamburger és Birkholz cég, budapesti litografiai és sokszorosító műintézet, Milanóban gyárat létesített bádogra vont celluloid plakátok készítésére.

— **A Credito Italiano** igazgatótanácsa Genuában elhatározta, hogy a közgyűlésen 32½ lírás, vagyis részvényenkint 6½ százalékos osztalék kifizetését fogja ajánlani.

Olvasóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók az *Ivanich-féle* hírlapelárusító üzletben, *Via Riva 6. szám* és a *Corsia Deák 34. szám* alatt levő dohánytözsében (a Hungári-szálló és a Csizmas-féle fióküzlet között.)

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefon-száma: 224.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

»Unio« könyvnyomdai műintézet.

Üzlet-átvétel.

Tisztelettel tudatom igen tisztelt vendégeimmel, ismerőseimmel és barátaimmal, hogy a **Monte Maggiorén levő**

„Kronprinzessin Stephanie Schutzhaus“-szállodát

folyó év január 1-én az abbáziai gyógyintézetből bérbe vettem és azt saját nevem alatt tovább vezetem.

Támazkodva a sok éven át e szakmában szerzett tapasztalataimra, arra fogok törekedni, hogy csakis jó és tiszta borokkal, kitűnő sörrel, ugyszintén jó meleg és hideg ételekkel a nagyérdemű közönség megelégedését kiérdemeljem.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok

mely tisztelettel

ADRIANI ANTAL.

Új berendezés! — — — — — Jutányos árak!

Egész éven át nyitva!

FiataleMBER,

ki a magyar, német nyelvet, gyorsírást bírja és keresk. érettségije van, már alkalmazva volt, szerény feltételek mellett

állást keres.

Használt és új

Zsákok raktára

bel- és külföldi gyártmányú új- és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

IRIS

Piazza Elisabetta 2. sz.

(Whitehead palota).

Felkérjük a t. cz. közönség, a bronz és teracotta műtárgyak megtekintésére.

A belépés szabad és vásárlásra nem kötelez.

A műtárgyak kiállítása állandó.

Kiváló alkalom ajándékok vásárlására.

Tevékeny biztosítási ügynökök

fix fizetéssel és jutalékkal

kerestetnek

Ajánlatok

„biztos jövedelem“

jelige alatt e lap kiadóhivatalába czimzendők.

Első fiumei magyar szobafestő és fénymázoló.

Vállal minden e szakmába vágó munkát a legjutányosabb árak mellett Szigorú pontosság és kiváló szakértelem

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

Altberger Ignác

Via Germania 1. ajtó 7.

Fiume első magyar rizshántoló- és rizs keményítőgyár részv.-ársaság

FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség

fénykeményítő
táblácskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.

Előfizetések és Hirdetések „A Tengerpart“

kiadóhivatalához

Adria Palota, Riva Szápary

czimzendők.

Csak rövid ideig!

Valódi Keleti Szőnyegek

nagy választékban

HAGGI GIORGIO FIAI

VIA ANDRÁSSY 2. SZ.

Ritka alkalmi vétel.

V. E. & A. de ROSSI

Piazza delle Erbe 7. (Óváros.)

Többször kitüntetett czipőraktára.

Saját készítésű legkitünőbb

férfi-, női-, és gyermek czipők

minden árban.

Mérték szerinti megrendelések kifogástalanul eszközöltetnek.

Szabott árak.

Szabott árak.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

Könyvnyomdai
műintézet

Tipografia
artistica

„UNIO“

„Adria“ palota, FIUME palazzo „Adria“.

TELEFON 224.

SZÁLLIT

minden a nyomdászatba vágó munkát gyorsan, szakismerettel és a legolesőbban.

ESEGUISE

prontamente con conoscenza del ramo ed al più buon mercato ogni lavoro tipografico.